

Kasdiena-

Rooseveltas apie de Gaulle Geriau V. Širvydai Tik 10 Nuosimčių

Velionis Rooseveltas štai ką pasakė apie generolą de Gaulle: "De Gaulle nori būti Prancūzijos valdovas. Nėra žmogaus, kurio aš mažiau pasitikėčiau negu juo. Jo vadovaujamoji organizacija pilna policinijų šnipų. Jis turi agentus, kurie sekoja net jo bendradarbius..."

De Gaulle tėvas buvo mokytojas Jeziųjų Kolegijoj. Jis pats mokėsi pas jeziuitus. Kaip karininkas jis aktyviai sekė generolą Petainą, kuris tuomet buvo pulkininku.

Ant liaudies valios jam tik nusispiaut.

Štai kokią tarpą Amerikos imperalistai dabar "grimiruoja", kaip kandidatą į diktatorių.

Ką Rooseveltas apie jį sakė, jiems tik nusispiaut.

Kaip matote iš vėlesnių pranešimų "Vilnyje" mūsų vėjus už sukėlimą "Vilnius" reikalams \$15,000 pradeda darytis gyvensnė.

Bet didžiama draugų dar neįsigilino linkamai ir vėjus reikalų ir psichologija.

Reikės daugiau aiškino darbo.

Vytautas Širvydas klausia "Amerikos Lietuvių" (Nr. 47): "Kaip jie (laisviečiai) rūpinko tokią sumą?" Jam, mat, rūpi patirt, kaip laisviečiai savo Kultūrinio Centro įsigijimui surinko apie \$100,000.

Labai lengva patirt. Tegul peržiūrį "Laisvės" numerius už pastarąsias penkis-šešias savaites. Ten jis suras ilgiausią pavarėdžių kalėingą—kas kiek aukavo, kas kiek šėrų pirkto, kas paskolų davė.

Mūsų žmonės tai ne sukirmiję, prarūgę tautininkai.

Pagaliaus smetonininkai pasiklonjo Grigaičiui, Simūčiui ir Vaidijai. Emė labai daug laiko, kol jie nutarė atlikti tą ceremoniją. Mat, jų iždai beveik visiškai išstūžė. Melžiamoji karvutė užtruko.

Susidėjė su tarybininkais, jie turės daugiau progų pasivažinėti už sveltinius pinigūs.

Kinijoj įvyko rinkimų komedija. Net Čiang Kai-šeko mašinos daviniais, rinkimuose dalyvavo tik dešimtas balsuotojų nuosimtis.

Tai ne rinkimai, bet jų karikatūra.

Kinijos liaudis dar kartą pareiškė nepasitikėjimą Čiang Kai-šeko oligarchija.

Judžijū industrijos caras Eric Johnston žada pradėti naują rangų gaudymo kampaniją. Jis daro didžiulius spaudimus ir judžių industrijos magnatus.

Tas sukels Amerikos demokratineje visuomenėje dar stipresnius protestus.

Net buržuazinis Londono "Daily Mirror" kategoriškai reikalauja ištraukti britų armiją iš Graikijos.

Britas karininkas Stephan Starr, kuris savo akimis stebėjo fašistų krivinus darbus, rašo apie šurpulingas scenas.

Tik naciškoj Vokietijoj galima buvo ką nors panašaus matyti.

BRITAI IR RUSAI TARSIS DĖL BIZNIO

Penki Šimtai Sekretorių ir Ekspertų Suvažiavo Užsienio Ministrų Konferencijon

LONDONAS, Lapkr. 24.—Šios savaitės pabaigoje Maskvoj prasidės Britanijos ir Tarybų Sąjungos derybos dėl naujos prekybinės sutarties.

Šiuo kartu yra daugiau perspektyvų, kad bus prieita prie sutarimo. Britanija nori gauti iš Tarybų Sąjungos kuo daugiau grūdų ir žaliavos. Tarybų Sąjunga nori gauti iš Britanijos kuo daugiausia visokios mašinerijos.

Britų misijai Maskvoj vadovauja Harold Wilson, prekybos ministras. Pabaigoj šios savaitės jisai iškris Maskvon.

Britanijos parlamentui bus padarytas atitinkamas pranešimas.

Šiandien visa Londono spauda rašo apie užsienio ministrų konferenciją, kuri prasidėda rytą.

V. Molotovas atskrido iš Maskvos vakar.

Šiandien'is Paryžiaus atskris.

Prancūzijos užsienio ministras Bidault. Bidault artimiausiu pagelbininku bus Masigil, Prancūzijos atstovas Anglijai.

Sykiu su ministrais atvyko labai skaitlingi jų štabai. Sekretorių, ekspertų, patarėjų, per visąs keturias delegacijas, bus kokie penki šimtai.

Manoma, kad pirmuoju dienotvarkės punktu bus taikos su Austrija klausimas.

Ekonominė Konferencija Tolumųjų Rytų

BAGUIO, Filipinai, Lapkr. 24.—Čia prasidėjo konferencija, kurioj atstovaujama penkiolika Azijos valstybių. Tose valstybėse gyvena daugiau negu bilionas žmonių.

Konferencijoj bus aptarta svarbiausi ekonominiai klausimai, kurie paliečia Azijos valstybes.

Konferencijoj dalyvauja ir Tarybų Sąjungos delegacija.

T. F. Tsiang, Jungtinių Tautų ekonominės komisijos Azijos reikalais pirmininkas, pareiškė, kad azijotams trūksta maisto, kurio, kad transporto reikalai pašaliję.

Didelė didžiūma Azijos žmonių gyvena vargė. Konferencija tęsis 12 dienų.

BULETINAI

NEW YORKAS.—Tarybų Sąjungos delegacija kaltina Britaniją dėl jos taktikos Palestinos klausimu. Britaniją įuria tiksliai kenkime išspręsti Palestinos reikalus.

VARSAVA, Lapkr. 24.—Šiandien prasidėjo byla 45 nacių, kurie kaltinami brutališkumu Osviecim koncentracijos stovykloje. Bylos nagrinėjimas vyksita Krakove.

Valstybė paskyrė aštuonis Krakovo advokatus giti nacius.

Jie kaltinami nežmoniškam elgimuisi su belaisviais, žudyme jų gausis ir daryme visokių "medikalių eksperimentų."

WASHINGTON, Lapkr. 24.—17 vokiečių ir 2 italai karu belaisviai, pabėgę iš stovyklų, kur nors slapstosi. Nors dedama didelių pastangų juos sugauti, bet veltui.

Manoma, kad jiems pavyko slapstai įsikurti didiesčiuose, kur yra didelės vokiečių ir italų kolonijos.

Typografistams Pakels Algas

KANSAS CITY.—Typografistų unija užgyrė naują sutartį su spaustuvų savininkais. Unijos nariams bus pakelta alga \$9,28 savaitėje.

Už 37½ darbo valandas bus mokama \$78.29. Už naktinį darbą bus mokama kiek daugiau.

Papiežius Vėl Apeliuoja

ROMA, Lapkr. 24.—Popiežius Pius XII vėl atsiskaitė per radiją ir Amerikos žmones. Jis sakė, kad Amerikos tebsanti krikščioniška labdarėybė apskundžia Europą nuo bado ir mirties.

Savo kalboj popiežius nesigaili komplementų prezidento Trumano adresu.

20 Karių Užmušta

MARSEILLE, Francūzija.—Važiuojant iš Marseliej į Tuloną, apsvirtė militarinis trokas.

Dvidešimties karių užmušta, šešiolika sužeista.

Tie kariai buvo pašaukti tarnybon visai neseniai, mobilizuojant naujas jėgas kovai su darbininkų judėjimu.

Jau dvi savaitės, kaip tęsiasi kovos tame didmiesty.

Nesugaua Karo Belaisvių

WASHINGTON, Lapkr. 24.—17 vokiečių ir 2 italai karu belaisviai, pabėgę iš stovyklų, kur nors slapstosi. Nors dedama didelių pastangų juos sugauti, bet veltui.

Manoma, kad jiems pavyko slapstai įsikurti didiesčiuose, kur yra didelės vokiečių ir italų kolonijos.

Typografistams Pakels Algas

KANSAS CITY.—Typografistų unija užgyrė naują sutartį su spaustuvų savininkais. Unijos nariams bus pakelta alga \$9,28 savaitėje.

Už 37½ darbo valandas bus mokama \$78.29. Už naktinį darbą bus mokama kiek daugiau.

Papiežius Vėl Apeliuoja

ROMA, Lapkr. 24.—Popiežius Pius XII vėl atsiskaitė per radiją ir Amerikos žmones. Jis sakė, kad Amerikos tebsanti krikščioniška labdarėybė apskundžia Europą nuo bado ir mirties.

Savo kalboj popiežius nesigaili komplementų prezidento Trumano adresu.

20 Karių Užmušta

MARSEILLE, Francūzija.—Važiuojant iš Marseliej į Tuloną, apsvirtė militarinis trokas.

Dvidešimties karių užmušta, šešiolika sužeista.

Tie kariai buvo pašaukti tarnybon visai neseniai, mobilizuojant naujas jėgas kovai su darbininkų judėjimu.

Jau dvi savaitės, kaip tęsiasi kovos tame didmiesty.

Plieno darbininkų unijos (CIO) lokale McKeesport, Pa. atidare valgomų daiktų krautuvę ir savo nariams parduoda maistą be jokio pelno. Superkant dideliais kiekiais maistas gaunamas daug pigiau, o prašalinus vidutiniojo perkupėjų galima ir parduoti daug žemesnėmis kainomis. Bet už tai stambieji biznierių jau paleido kakarines prieš uniją, kad ji kenkia pravitiskam biznii.

Zinios iš Tarybų Lietuvos

MOKSLININKŲ PASKAITOS APSKRITYSE

Profesoriai Bieliukas ir Budrys Aplankė Ukmergės, Panevėžio, Šiaulių ir Raseinių Apskritys

Vilniuje neseniai buvo įsteigta Visasąjunginės Draugijos mokslininkų ir politinių žmonių respublikinis filialas, kurio pirmininku buvo išrinktas Tarybų Lietuvos Mokslų Akademijos prezidentas prof. Matulis, vicepirmininku—prof. Slavėnas. Filialas šiuo metu prikaityto 64 narius, kurie pasistatė didelių uždučių—populiarizuoti tyrinimo mokslo atsiekimus plačiojose liaudies masėse, ypatinai kaimo gyvenotų tarpe.

Per palyginamai trumpą laiką šis kryptimi buvo nemažai nuveikta. Neseniai į Vilnių sugrįžo iš kelionės po Lietuvos apskritis tikrieji Lietuvos Mokslų Akademijos nariai prof. Bieliukas ir prof. Budrys. Jie aplankė Ukmergės, Panevėžio, Šiaulių ir Raseinių apskritys. Tūkstančiai valstiečių, kaimo inteligentų

tarybinųjų ūkių ir MTS darbuotojų, kurie Smetonos valdymo laikais neturėjo progos klausytis mokslininkų paskaitų, dabar su dideliu susidomėjimu gaudė kiekvieną žodį prof. Bieliuko pranešimo apie Lietuvos energijos šaltinius—durpinus, upes ir t. t. ir prof. Budrio pranešimo apie didesnę krašto ekonominio išsivystymo galimybes tarybinės santvarkos sąlygose.

Su nemažesniu pasisekimu vyksita prof. Pakarklio paskaitos Klaipėdos krašte. Šilutės ir Pagėdių apskrityse jis skaitė paskaitą tema "Tarybų Sąjungos Konstitucija ir jos pasaulinė reikšmė", kuri sutraukė didelį skaitybių klausytojų.

Didelį pasisekimą turėjo ir prof. Lašo paskaita apie naujausius laimėjimus vitaminologijos srityje.

Prof. Pakarklio paskaitos Klaipėdos krašte. Šilutės ir Pagėdių apskrityse jis skaitė paskaitą tema "Tarybų Sąjungos Konstitucija ir jos pasaulinė reikšmė", kuri sutraukė didelį skaitybių klausytojų.

Didelį pasisekimą turėjo ir prof. Lašo paskaita apie naujausius laimėjimus vitaminologijos srityje.

Prof. Pakarklio paskaitos Klaipėdos krašte. Šilutės ir Pagėdių apskrityse jis skaitė paskaitą tema "Tarybų Sąjungos Konstitucija ir jos pasaulinė reikšmė", kuri sutraukė didelį skaitybių klausytojų.

WALLACE: KARĄ ORGANIZUOJA FINANSINIS KAPITALAS

Trys Tūkstančiai Baltų ir Negrų Klausėsi Jo Kalbos Norfolkė

NORFOLK, Virginia, Lapkr. 24.—Norfolko Auditorijon susirinko 3,000 baltų ir negrų išlaukusių Wallace'o prakalbos apie naminių ir užsieninės politikos reikalus.

Kalbėdamas apie karo pavojų Wallace užakcentavo, kad karo nori stambūs finansiniai interesai, kuriems rūpi sustiprinti savo biznį užsienyje. Jungtinių Amerikos Valstijų valdžios politika labiausia remiasi tu finansinių grupių išrokavimais. Toms grupėms labiausia rūpi susiterkti kuo didžiausiu pelnu.

Wallace pareiškė, kad jis stovja už demokratinę kainų kontrolę ir už panaikinimą kongresinio neamerikinio komiteto.

Norfolko Auditorijos direktorius E. French reikalavo, kad negrų būtų atskirti nuo baltveidžių ir sėdėti jiems paskirtoje sėdimoje.

Wallace pareiškė, kad jis stovja už demokratinę kainų kontrolę ir už panaikinimą kongresinio neamerikinio komiteto.

Norfolko Auditorijos direktorius E. French reikalavo, kad negrų būtų atskirti nuo baltveidžių ir sėdėti jiems paskirtoje sėdimoje.

STREIKAS VISUOSE FRANCIJOS UOSTUOSE

Paryžių Sustreikavo Pašto Darbininkai; Streikuoja Didžiūma Gelžkelečių

PARYŽIUS, Lapkr. 24.—Generalė Darbo Konfederacija, kurią priklauso virš 6 milijonai darbininkų, paskelbė daugiau streikų. Trafikas sulaukytas beveik visuose Prancūzijos uostuose. Streikuose Paryžijne ir provincijoje dalyvauja daugiau kaip milijonas darbininkų. Streiką išėjo dar didesnis gelžkelečių skaičius.

Susisiekimas gelžkelečiais sutrupėjo.

La Havre streikan išėjo 5,000 dokų darbininkų. Tas pats įvykis Bordeaux ir La Rochelle.

Marselle uoste jau dvi savaitės kaip sulaukta visokis trafikas.

Paryžių valdžia sutraukė dar daugiau kareivių ir gvardiečių. Jie užtikrina visas strategines Paryžiaus vietas.

Naujas premieras R. Schuman neturi autoritetą. Visas jo kabinetas susidėda iš pačių žmonių. R. Schumannas pateko pirmo vieton tik ačiu de gaullistų paramai kuomet jie tą parą ištraukė Schumann ministroją sugrįsus. Generolas de Gaulle laukia tik atitinkamo momento, kad pasigrobtų valdžią ir savo nagus.

Nors streikai, kurie apėnė kone visą Prancūziją, yra ekonominio pobūdžio, bet jie turi ir politinės reikšmės.

PORTSMOUTH, Ohio.—FBI agentai atgabeno į Seicoto Kautės klijimą dar du beaisvius. Viso, ilgi šiol, sureaštuota 50 asmenų, kurie buvo suorganizavę baltosios vergijos (paleistuvystės) trustą. Šis trustas operavo trijose valstijose.

Arštai prasidėjo pereito šėštadienio naktį, kada frontone sutėmė 15 vyrų ir 28 moteris.

Šio paleistuvystės trusto veikimas siekė net Kalifornijos, Iliinois ir Missourio. Ir tose valstijose sureaštuota keliolika asmenų.

Sen. Bridges Turi Didelių Abejonių

WASHINGTON, Lapkr. 24.—Senatorius Bridges turi didelių abejonių kas dėl Trumano ir Marshallo planų. Jisai mano, kad teikiančios pernelę didelę pagalbą Prancūzijai, Italijai ir Austrijai, Amerikoį pasireiškė maisto trūkumas, o dėl tos priežasties gali dar labiau išskilti kainos.

Sen. Bridges priminė, kad jei grūdai bus stūnčiama tokiuose kiekiuose, kaip originaliai sutarė, o atnacinaišis metai būtų prastes derlius, tai Amerikoį reikės įvesti racionavimas ir tai labai drastiškas racionavimas.

Apripracijų komiteto susikinkime šandien kalbėjo Agrikultūros Sekretorius Anderson. Jį įrodinėjo, kad Italijai, Prancūzijai ir Austrijai tuojaus reikia paskirti 597 milijonų dolerių.

Senatorius Tobey pranešė spaudos atstovams, kad Senato subkomitetas nepasitenkintis tyrinijom generolo Meyerso aferyje. Bus pašaukta tardymam "daug kitų aukštų asmenų", kurie karo metu užsiimdavo draudžiamom spekuliacijom.

Stassen Demonstruoja Savo Karingumą

ST. PAUL, Minn., Lapkr. 24.—Harold Stassen, buvęs Minnesotos gubernatorius, vis griežčiau demonstruoja savo karingumą prieš Tarybų Sąjungą.

Jis atsisaukia į prez. Trumaną su reikalavimu sualaikyti namierijos siuntimą Rusijon, tai yra, sutraukti su ją bizoni.

Stassenas kaltina Rusiją nekooperuojant su Jungtinėmis Tautomis.

Nusizudė Kapinyne

MT. PLEASANT, Mich., Lapkr. 23.—Mrs. Ida Morgenstern tankiai lankydavosi vietoj kapinyne. Vakarią rado ten nusizudžiusį.

Priežastys nusizudymo nėra žinios.

Meksikos Revoliucijos Sukaktis

MEKSIKOS MIESTAS, Lapkr. 24.—20,000 meksikiečių dalyvavo demonstracijoj, minint trisdešimties septynių revoliucijos sukaktį.

Atmetė Amerikos Protestą

BUCHARESTAS, Lapkr. 24.—Rumunijos užsienio reikalų ministras Anna Parker atmetė Jungtinių Amerikos Valstijų protestą Maniū ir kitų pasmerktų suokabininkų reikale.

(Rumunija kaltino Amerikos valdžios agentus remiant suokabininkus, kurie norėjo nuversti dabartinę Rumunijos valdžią.)

Susekė Baltosios Vergijos Trustą

PORTSMOUTH, Ohio.—FBI agentai atgabeno į Seicoto Kautės klijimą dar du beaisvius. Viso, ilgi šiol, sureaštuota 50 asmenų, kurie buvo suorganizavę baltosios vergijos (paleistuvystės) trustą. Šis trustas operavo trijose valstijose.

Arštai prasidėjo pereito šėštadienio naktį, kada frontone sutėmė 15 vyrų ir 28 moteris.

Šio paleistuvystės trusto veikimas siekė net Kalifornijos, Iliinois ir Missourio. Ir tose valstijose sureaštuota keliolika asmenų.

WASHINGTON, Lapkr. 24.—Senatorius Bridges turi didelių abejonių kas dėl Trumano ir Marshallo planų. Jisai mano, kad teikiančios pernelę didelę pagalbą Prancūzijai, Italijai ir Austrijai, Amerikoį pasireiškė maisto trūkumas, o dėl tos priežasties gali dar labiau išskilti kainos.

Sen. Bridges priminė, kad jei grūdai bus stūnčiama tokiuose kiekiuose, kaip originaliai sutarė, o atnacinaišis metai būtų prastes derlius, tai Amerikoį reikės įvesti racionavimas ir tai labai drastiškas racionavimas.

Apripracijų komiteto susikinkime šandien kalbėjo Agrikultūros Sekretorius Anderson. Jį įrodinėjo, kad Italijai, Prancūzijai ir Austrijai tuojaus reikia paskirti 597 milijonų dolerių.

Stassen Demonstruoja Savo Karingumą

ST. PAUL, Minn., Lapkr. 24.—Harold Stassen, buvęs Minnesotos gubernatorius, vis griežčiau demonstruoja savo karingumą prieš Tarybų Sąjungą.

Jis atsisaukia į prez. Trumaną su reikalavimu sualaikyti namierijos siuntimą Rusijon, tai yra, sutraukti su ją bizoni.

Stassenas kaltina Rusiją nekooperuojant su Jungtinėmis Tautomis.

Nusizudė Kapinyne

MT. PLEASANT, Mich., Lapkr. 23.—Mrs. Ida Morgenstern tankiai lankydavosi vietoj kapinyne. Vakarią rado ten nusizudžiusį.

Priežastys nusizudymo nėra žinios.

Meksikos Revoliucijos Sukaktis

MEKSIKOS MIESTAS, Lapkr. 24.—20,000 meksikiečių dalyvavo demonstracijoj, minint trisdešimties septynių revoliucijos sukaktį.

Atmetė Amerikos Protestą

BUCHARESTAS, Lapkr. 24.—Rumunijos užsienio reikalų ministras Anna Parker atmetė Jungtinių Amerikos Valstijų protestą Maniū ir kitų pasmerktų suokabininkų reikale.

(Rumunija kaltino Amerikos valdžios agentus remiant suokabininkus, kurie norėjo nuversti dabartinę Rumunijos valdžią.)

VILNIS

Lithuanian People's Daily

Published daily except Sunday and on every Friday together with the regular edition...

Advertising rates on application. 3116 South Halsted St., Chicago 8, Ill.

Entered as second class matter September 28, 1936, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1919

Suinteresuoti Nepasiseikimi

Siandien Londone prasideda konferencija keturiu Didziuju uzsenio reikalų ministru.

Pries tai per kelias savaites konferavo ministru pavaduotojai. Taip sakant, paruose dirva ministrams.

Amerikines radio korporacijos, Columbia Broadcasting System korespondentas, stebedamas dalyku eiga Berlyne, aną rytą pranesdamas pateike ir tasaka kodeli Amerijoje skleidziamas tokis pesimizimas kas liecia ministro konferencija Londone.

Berlynas, kaip visa Vokietija, padalinatas i keturias okupacines zonas: Amerikos, Didziosios Britanijos, Tarybu Sjungos ir Francuzijos.

Isvakarese pries atsidarant Londone Keturiu Didziuju Ministru konferencija, CBS korespondentas perkeldavo visu keturiu okupaciniu zonu Vokietijoje spauda ir sekamai raportavo per radija Amerikan: Tarybu Sjungos okupacijos zonos laikrasciai detaliai paduoda pakilima industrijos ju zonoje, palygina su prieškariniu rekordu ir tuojaus karui padaugais. Didele pazanga.

Francuzijos zonoje iseinai laikrasciai uzpildyti sukretimais pacioje Francuzijoje, permainoms kabinete, streikais ir tt.

Britu zonoje svariabausios dienos ziniotis vis dar apie princeses Elizabeth vestuves, jos kelione "medaus menesiu," smulkmeniskas aprasyimas kiek gavusi dovani ir tt.

Amerikos zonoje laikrasciai uzpildyti ivairiausiai "prirodymais," kad ministru konferencija Londone nepasiseks ir kodeli. Mat, Tarybu Sjunga norinti be druskos sumauti vargse Vokietija...

Nustebintas tokiu minciu pasidalinimu masy radio korespondentas pasakmbines britu zonoje leidziamo laikrascio redaktoriui ir paklauses kodeli tik Amerikos zonoje iseinai laikrasciai teraso apie tokiu pasauliniu svarbia konferencija ir dar taip juodom spalvom? Vokietis redaktoriui atsakes: "Ja, tik jus amerikieciai ir teesate suinteresuoti, kad si konferencija nepasisektu!"

Didzioji Komediija

Britanijos karalaites vestuves buvo pavertes i tikra komediija visame taip vadiname "vakariniame" pasaulyje. Geltonoji spauda tame visame zemes rutulio skyriuje pagaliau isrišo klausima, kokia buvo karalaites Elizabethos vedybine suknia. Pagaliau buvo iskilmingai pranesa, koku laiku elektra uzgeso ju medaus menesio name. Pagaliau buvo pranesa, kad ji miegojo ant rausvo silko pagalvijo... Tos visos sacharininiai-saldzios komedijos simfonijoje todel kaip sveizio oro velyjels ateina zinia, kaip atsinese tu vestuviu link kairiuju Britanijos darbininku orga-

nas, komunistu "Daily Worker". Keturiasdesimts septyniu zodziu uzteko tam laikrasciui, kad paminitis tas vestuves, bet is antros puses vis puslapi vuose fotografijas ir ziniotis apie jaunos darbininku klases poreles vedybas North Londono registrato biure. Straipsnis buvo antgalvnotas: "Kitos Vedybos". Musu salyje vienintelis angliskas dienrastris, kuris islaike sveika nuosaiku prota siuo atsitikimu irgi buvo "Daily Worker", New Yorko laikrastris.

Net tie ultra-izoliacionistiniai ir anglofobiski organai kaip "Tribune" (Chicago) ir "News" (New York), arba liberaliskas "PM" buvo visa gerike isjunge i ta juokinga simfonija.

Tikrai, zmonija dar turi daug vaikišku ypatybiu, jeigu leidzias pagauama tokio psicho, tokio bereiksmingo ivykio akyvaizdoje.

Mario Scelba Susirupines...

Klerikaliskas Italijos vidaus reikalų ministras Mario Scelba yra susirupines. Jis sako: "Sunkios dienos mus laukia... mes neturime pasitikėjimo mūsų priešų žingsniais..."

Scelba "neturi pasitikėjimo priešų žingsniais", bet jo "priešai", kas reiškia plačioji Italijos liaudis, neturi pasitikėjimo, nei lašo jo, De Gasperi'ų, Scelba ir ta vis klika, kuri privedė Italiją prie dabartinės prarajos.

Caltnanissetoje, Sicilijoje minia angliakasių ir biedniokų valstiečių puolė policijos stotis ir dešiniųjų organizacijų lokalus. Kodėl? Ar todėl, kad jiems įsakinejo komunistai ar socialistai?

Tik kvaili gali taip kalbėti, arba apgavikai. Angliakasiai ir valstieciai tame Sicilijos miestelyje neteko kantrybes, nes jie mato policijos vadus, kasykų savininkus, klerikalus, dvarininkus ir kitus tos juodos klicos narius bandant atstatyti fašizmą, gyvenant prabangoje juodosios rinkos srgakaito, tuo tarpu, kai krašte siaučia beveik badas, skurdas.

Jeigu nebūtų pamato liaudies pagiežai, jokios partijos nesukeltų tokių miniu. Caltnanisseta yra vienas taškas Italijos žemėlapyje. Jis šimteriopai pakartotas visoje šalyje.

Italai liaudiečiai girdi apie Marshallo planą, apie maistą iš Amerikos. Bet kaip jie gali tuomi pasitikėti, kuomet valdžia nesuvaldo juodos rinkos, kuomet tos klases, kurios lėbavo po Mussoliniu, dar dabar skęsta prabangoje. Sicilijos angliakasiai iki šios dienos turi nusileisti i kasyklas, kuriose nėra elektros ar ventiliacijos. Turino plieno darbininkų šeimos vaikai neturi pieno. Tibro slėnio bežemis iki šios dienos pusę savo derliaus atiduoda fašistiniam magnatui. Romos kavinėse juodos rinkos kainomis spekuliantai valgo kaviara, sardinus, šokolada, o priemiesčiuose vargungose kvartaluose trūksta miltų, trūksta pieno, trūksta vaisių, trūksta visko!

Ir ką daro De Gasperi? Jis šaukia "ramybės", "kad amerikiečiai nemanytų kad mes riaušiniai..." Signoras Mario Scelba, kuris nepasitiki liaudimi gali nesirūpinti: liaudis juom nei kiek daugiau nepasitiki.

WFTU Vieniybė Turi Gyvuoti

Ateinančioje Pasaulinės Unijų Konferencijos (WFTU) konferencijoje be abejoniu kils tam tikrų susikirtimų. Tarybu Sjungos delegacija, kaip ir dauguma Francuzijos ir Italijos unijistu, kels balsus prieš Marshallo planą. CIO delegacija su Carey priekyje, prezidento Murrayi inspiruoti, priešinsis, nors dar nežinia koku laipsniu. Britanijos Deakin bandys, kaip manoma, palaikyti balansą. Klausimai yra gyvybiniai, bet visų šalių delegacijos turi siekti, kad neprieiti prie atviro skilimo. To tik laukia priešai. WFTU, turinti 70 milijonų narių yra galinga jėga ir viltis. Vienos ar kitos ša-

APŽVALGA

"DRAUGAS" IR "JUODUKAI"

Lapkričio 18-tą "Draugo" vedamasis straipsnis aiškina štai ką:

"Amerika" praneša, kad Bostono arkiv. Cushing kurtoji "Catholic Scholarship for Negroes, Inc.", draugija suteikė trims juodukams studentams progos eiti Katalikų Kolegijos aukštuosius mokslus.

Jeigu katalikai tikrai laikytųsi krikščioniško principo, kad visi žmonės yra gimę lygūs, nebūtų reikalo dėl specialių stipendijų nogramų, nes jie būtų priimami i katalikiškas mokyklas, žemas ar aukštas, neatšizvelgiant i rasę. Jau vien faktas, kad specialii "Catholic Scholarship for Negroes" egzistuoja, rodo, kad katalikų aukštoje mokyklose rasinė diskriminacija yra faktorius.

Bet ne prie to mes čia norime sustoti! Kas krinta į akis, tai "Draugo" nuolatinis įpratimas vartoti išreiškimą "juodukas" vietoje "negras". Žinoma, būti tamšios ar juodos odos asmeniu nėra gėda, bet pats išsireiškimas savaimė turi pašalios prieskonį, lygiai kaip anglų kalboje žodis "nigger" yra vartojamas rasistų vietoje "negro".

Galima būtų manyti, kad "Draugas" tą žodį vartoja tik iš atsilikimo, iš bendros lietuvių kalbos nežinomo (ne tik dabar, bet net Smetonos laikais Lietuvoje spaudoje negalima buvo užtikti žodžio "juodukas" vietoje "negras").

Bet jeigu mes paimame dėmen, kad tas neva katalikiškas organas niekad nesmerkia rasizmo, linčių, ir dažnai tam net pritaria, mes galime suprasti, kad čia žymė ne vien atsilikimo, bet ir tiklaus rasizmo. Kiek mažai tas bendro turi su tikra krikščionyste, paliekama spręsti "Draugo" skaitytojams.

ŽIURKITE KAS UŽSI-MOJO "KAMDYTI ZVAIGZDES..."

Tie Hollywoodo aktorėiai ir aktorės, kurie buvo nuvykę Washingtonan protestuoti prieš Thomaso-Rankino komiteta, kurie davė moralinę paramą terorizuojamiems pažangiems direktoriams, rašytojams ir režisieriams, "neteko labai daug simpatijų kino teatrus lan-kančių žmonių tarpe..."

"Publika, žinoma, pasidarys reikiamas išvadas, ir tos "zvaigždės" gali užtemti..." Kas taip sako?—jūs klausiate. Nesujokite: tai gerasis Tadaušis Dadelij Dadelė, "Draugo" "perlu" rašėjas.

Dudelė, kaip pasirodo, nei iš šio nei iš to pasidarė ir filmų kritikas! Jis mums pasakoja, kad "Hollywoodo filmose beveik visada Kon-

greso nariai, visų žmonių išrinkti, vaizduojami kaip paskutiniai kvailiai ir netikėliai."

Žinodami mūsų kaimyną Tadaušą, mes labai abejojame, ar jis atskiria rimtą vsuomeninio turinio filmą nuo Western B ar C melodramos. Tikriausia, Dadelė nieko nesupranta apie tas filmas, kurias gamino Thomaso ir Rankino apkalintieji, ir tikriausiai ne jam "temdyti" tokias zvaigzdes, kaip Gregory Peck, John Garfield, Henry Fonda, Katharine Hepburn, Frederick March ir dar ir dar daug kitų.

Amerikos publika, Dadelė, nesusedida vien iš atsilikėlių kaip jūs. Milijoni žmonių pasiekė aukštesnį išsilavinimo ir skonio laipsnį, ir jie kas vakarą pripildo teatrus ir gerisios tokiomis filmomis, kaip "The Best Year of Our Lives," "Cross-fire," "Body and Soul", atnaujintomis "Grapes of Wrath," "Tobacco Road" ir daugeliu kitų, ir kaip tik tomis, pries, kurias taip šelsta Thomasai ir Rankiniai!

Thomasai ir Rankiniai ir keli nutukę legionieriai dar nėra Amerika, Dadelė... Kita Amerika pažangi, šviesesnė, egzistuoja, Amerika, apie kurią tamsta žinote tiek, kiek... apie dangų.

JERUZALĖ, Lapkr. 22—Zydu pozemines organizacijos "Haganah" vadai praneša, kad jų armija pasiduos Jungtinių Tautų kontrolei kaip tik bus pradėta i kurti nepriklausoma žydu valstybe.

Kiek ta armija turi vyrų, tikrai nežinoma. Žydai sukosi pažęsiai apginti savo valstybę nuo arabų.

Tai tie jūrininkai, kurie per nacių submarinį pilnus Atlanto vandenies vežė mūsų karčius Britanijon, Francuzijon. Tai tie jūrininkai, kurie žudavo prie kulkosvaizdžių ir zenitinių patrankų, kuomet nacių Messerschmittai ir Focke Wolf'ai pasirodydavo dangauje.

Tai tie jūrininkai, kurie budojo ant laivų Siaurės Ledinuojtame va n d e n y n e konvojuose pakelyje i Murnanską. Praeitą savaitę jie vėl parode iš kokios tešlos jie minkyti. Jie vėl parodė, kad jie yra ištikimiausi Amerikos liaudies sūnis, nepasiduodantieji "hura-patriotių" riksmui arba kompanijų bosų gsdinimui.

Nos amis american... su mumis... Mūsų Amerikos draugai su mumis... Sakė darbininkiškos spaudos antgalviai Francuzijoje. "Mūsų draugai Amerikos jūrininkai su mumis," sakė užsto krovikai. Per visą šalį perlėkė žaibogreitu ta žinia, pripildydama kovingumo pasiryžimu darbo žmones, gsdindama priešus.

"Henry Gilbert Costin" yra nedidelis laivas, ir nedidelė jo igula. Kuomet kelios savaitės atgal jis išplaukė su kroviniu iš New Yorko i Marselie, tie jūrininkai neturėjo nuovokos, kad jie bus įvelti i istorinius įvykius.

Bet praeitą savaitę to laivo jūrininkai padarė lemiamą nuosprendį. Aplink juos virė kova. Uosto darbininkai streikavo. Jie matė šalmutą policiją ir ginkluotą miaciją, jie matė morokiečius karius ir nacionalės gvardijos kareivius užimant uostą, blaškant streikierius. Jie matė morokiečius li-piant ant laivų ir juos kraunant po policijos šautuvų apsauga...

Ir jie nutarė— Jie neleis savo laivo iškrauti! Jie neprisidės prie streiko laužymo! Kuomet tai sužinojo Marselie policija, ji kordonu tuojaų apsupo laivą, kad žinia nepasklistų. Joks laikraštininkas nebuvo prileistas kalbėtis su jankiais jūrininkais.

Bet buvo pėvelu. Už keliu valandų "L'Humanité", "Midi Rouge", "Ce Soir" ir kitų darbinikiškų laikraščių antgalviai pranesė tą žinią. Liukusioji spauda buvo priversta ją kartoti. Stebėjosi klerikalų demokratų "L'Aube" ir lyg negalėję suprasti: čia kalbos eina apie Marshallo planą, čia raudonieji šaukia prieš tą planą, o štai Amerikos laivo igula su tais raudoniaisiais solidarizuojausi!

"Le Populaire", socialistų organas, ir nejuokiai jautėsi. Bet labiausiai nirsio geltonoji spauda šioje pusėje, šalyje, iš kurios "Henry Gilbert Costin" išplaukė. Karščiaivis Hearsto New Yorko "Mirror", negalėdamas pasiepti savo apmaudos: "Kaip sekretoriuis Marshallas siulo susiikyti komunizmą Francuzijoje ir Italijoje, kuomet mūsų pačių prekybinis laivynas, kuris turi tarnauti Amerikos apsaugai, randasi komunistų igulos narių rankose?"

Hearsto laivas perdeda. Laivų igulos nesiranda "komunistų rankose," nors, be abejonės, tarp jūrininkų ir jų vadų yra komunistų. Bet nors Curran ir kiti norėjo unijai skaldyti, ji lieka kovinga ir darbo klasei tarnaujanti.

"Henry Gilbert Costin" drąsieji jūrininkai pasirodė ištikimais Amerikos sūnumis, vertais tv savo draugų, kurie karo metu žuvo Atlanto ir Pacifiko konvojuose.

MŪSŲ ŽEMĖ

Prasiskina idėjos liaudies pačios kelią, išgraidamos kliūtis ir sunkumus. Matau ir vėl aš Lietuvą pašaliais žalia, Matau nušvitusias sodybas ir namus.

Užguitas protas buvo ir pritemęs, šiandien priminti net baisi. Kaip oras, kaip vanduo, taip lygiai žemė yra ne išrinkti, o visu.

Šią tiesą ilgus amžius vargas dengė, Nuslinko jis, kaip skausmas nū galvos. Mes nuvalysime žemelę mūsų brangia. Nuo liekanų juodosios baudživos.

Gyvenimas pasikeitė, išisakojų, Prabilo jis visai tik balsu. Tvirtai statsime ant žemės koją, Nes ji bus mano, tavo ir visu.

MARRIAGES-DIVORCES IN U.S. Table with columns for MARRIAGES and DIVORCES, showing statistics for various years from 1946 to 1949.

ties delegacijos pasitraukimas būtų didelis pasitaravimas reakcijai. Amerikos pažangičiai nori tikėti, kad koks nebūtų Carey stovis, jis turi skaity-tis su bendra nuotaika CIO eilėse, kuri, jei ne visa prieš Marshallo planą, yra didžiai rezervuota link jo. Bendra platforma turi būti surasta.

Iš Protesto Mitingo

LOS ANGELES. — Progressive Citizens of America masinis mitingas, įvykęs lapkričio 16 d., nusisėkė puikiai iš visų atžvilgių. Žmonių buvo tarp 7-8 tūkstančių, nes didesnę pusę Gilmore Stadium buvo užpildyta. Aukų surinkta dėl tolimenės apšvietos kelias tūkstančių dolerių. Iš 19 įtariamų filmų rašėjų ir aktorų 17 dalyvavo šiame mitinge; 4 iš jų pasakė po puikią prakalbą. Jie stave klausimą: Kas atsitikę dabar mūsų šalyje, jeigu tokie neamerikiniai komitetai pradėtų cenzūruoti krutamų paveikslų pramonę. Paveikslai būtų paversti į propagandą ir kurtymą baltveidžių prieš juodveidžius, katalikų prieš žydus. Jie sakė: "Mes nepasidavėm todėl, kad mes kaip individualiai nieko nereiškiam. Jeigu mes būsim nuiteisi, tai ant rytojaus gal 1,900 bus įtaryti, o toliau ir daugiau. Taigi mūsų, kaip piliečių, yra pareiga protestuoti ir reikalauti, kad tokie komitetai būtų panaikinti."

Kalbėjo atstovas nuo CIO ir vienas advokatas atstovaujantis katalikišką organizaciją. Jis nurodė kaip tokie komitetai peržengia šalies konstituciją ir ardo žmonių vienybę. Jis kalbėjo gana religiška, dažnai minėdamas dievo vardą, nurodydamas kaip tokie neamerikiniai komitetai netik išina prieš mūsų šalies įstatymus, bet yra priešingi dievo įsakymams ir artimo meilei.

Ant galo vienas iš advokatų, kuris buvo Washington ginti tuos 19 įtariamųjų, R. W. Kenny pasakė puikią prakalbą. Jis sakė, kad kaukė nuo Parnell Thomas Neamerikinio Komiteto liko nuplėsta ir dabar ir Amerika mato kas jis yra ir ko tas komitetas siekia. Jis sakė, kad komitetas siekia kontroliuoti ir cenzūruoti krutamų paveikslus ir nuodėti žmonių protą su fašistine propaganda, sunaikinti laisvę spaudos ir žodžio. Jis taipgi sakė, kad republikonai apšaukdamai žmones raudonaisiais nieko neklamės. Tas atneš jiems tik pažeminimą ir pralaimėjamą ateinančiais rinkimais.

Legionieriai Bandė Išardyti Demokratų Susirinkimą

Dvidešimtis Amerikos Legiono narių užpuolė La Crescenta (miestelis netoli Los Angeles) demokratų klubo susirinkimą ir norėjo išardyti, bet klubo nariai nenusigando ir pašaukė policiją nuvijo fašistuojančius gaivalus, ir susirinkimasėjo tvarkingai.

Be kas žingeidių, tai kad užpuolikai davė 10 minučių laiko išsikirstyti demokratų susirinkimui, ir policija atvykus nerasta ir neklaušė kodėl jie tą darė ir su kieno paliepiamu, tik įsakė išeiti ten, iš kur atėjo. Yra įrodymų, kad tie legionieriai buvo iš netolimo miestelio Glendale.

Jau kelintu kartu Los Angeles apylinkė pasirodė Amerikos legionieriai norėdami išardyti progresyviškių draugijų susirinkimus. Tai ženklas, kad reakcija ir tamsiniai kelia galvas, ir mums visiems tenka budėti, kad atmušt reakciją ir išlaikyti žmonių laisvę.

R-ka.

CONGRESSMAN DRIPP BY YOMEN

PRAEJO DAUG SVARBŲ PARENGIMŲ

SAN FRANCISCO. — Lapkričio 6 d. atsibuvo puikus bankietas Sovietų Konsulato erdviuose patalpose. Tai buvo paminėjimas 30 metų gyvavimo Sovietų Sąjungos. Dalyvavo daug visokių aukštų asmenų, kaip tai: Profesorų, daktarų ir šiaip visuomenės veikėjų ir paprastų darbininkų. Dalyvavo ir miesto majoras Mr. Lapman.

Patalpos buvo puikiai išpuoštos gyvom gelėm, stalai apkrauti įvairiais valgiais, taipgi ir visokios rūšies gerimais. Buvo rusiškų cigarečių ir vodoros. Bet kas stebėtina, kad šiemet buvo daugiau svečių, kaip būdavo

praėjityje, nežiūrint dabartinės isterijos skeidžiamos prieš Sovietų šalį.

Lapkričio 8 d. buvo paminėjimas 30 metų Sovietų gyvavimo per Russian-American Society. Buvo puiki muzikale programa ir šokiai. Kalbėjo Sovietų konsulas ir Hugh De Lacy iš Seattle, Washington, buvęs kongresmanas. Tikrai pamokiančią prakalbą pasakė jis. Prisiminė ir vėlonį Rooseveltą; sakė, kad žmonių širdys pasiliko jo idėjos ir noras kovoti už geresnę gyvenimą. Abu kalbėtojai buvo lydimi gausių delfų plojimu. Dalyvavo ir lietuvių būrelis.

ga neikinimui savo tautos.

Bet šiuo laiku Mikalaukas ramiai gyvena San Fernando Valley, netoli Los Angeles, įsigijo vištų farmą. Ir dabar Mikalauko naciškas "kraujas" nerimsta jo gyslose, jis mušasi ir galva, kad veiktų užsibrėžtoji dirvoji. Šią vasarą jis rašinėjo į Karpjuko "Dirvą" pasirašydamas Dr. A. J. M. O. Karpjui — "moksilas" matyt labai prie širdies. Šiuo laiku Mikalaukas rašo knyga lietuviškai, nes vokiečių, nacių galybė sugriuvo, jo vokiška knyga turi mažai vertės, o lietuvišką gal koks Karpjukas ir išleis.

Naujos Mikalauko knygos vardas, sakoma, bus: "Gyvenome Audringą Baisią Naktį." Aišku, naciams tarnaudamas ir jų pergales laukdamas, Mikalaukas matė šviesią asmenišką dieną, bet nacių galybė subyrėjusi Mikalaukui atėjo balsi audringa naktis, siekus pavergtą Lietuvą valdyti ir nacių politikoj didelių vaidmenį vaidinti, dabar prisieina ant farmos vietas leisinti.

Kiek girdėti, jis bičiuliauja su Los Angeles katalikais lietuviams. Jeigu mūsų broliai katalikai turi tautinės savigarbos, turėtų visiška atsisukti nuo tokių lietuvių tautos priešų. Lietuvių.

kurią davė J. Koblinas. Tie pinigai buvo skirti kitam tikslui.

J. Koblinui priklauso didelis ačiū už davimą vietos veitui. Pas jį kiekvienais metais būna parengimai ir sukeliami daug pinigų įvairiems visuomenės reikalams. Jis ir pats visuomet daug padeda dirbti parengimuose.

Beje, pietus valgant girdėjome radijo programą iš Washington, D. C., kaip Hollywoodo aktorai atsakinėjo Neamerikiniam Komitetui.

Vėliau kalbėjo J. Chaplik, K. Mugianienė ir F. Kučinskas. Pastarasis kalbėjo kiek plačiau apie dabartinius įvykius.

F. Kučinskas ir jo brolis Dan gyveno San Francisco, bet kada jų motina susirgo, tai jiedu sugrįžo prižiūrėti ją. Kaip greit motina pasveikė, Franas žada sugrįžti į San Francisco. Mes laukiame jo. Jisai rimtas vaikinys ir daug galėtų mums pagelbėti darbininkams veikime. Dabar jis tik svečiuojasi Kalifornijoje.

V. Sutkienė.

Geltonoji Spauda

Varūnas Praneša Apie Didžią Demonstraciją

(Specialaus "Raugo" korespondento)

Paryžius. — Užvakar Draugija Už Rytų Europos Laisvį Gražinimą laikė masinį gigantiską mitingą La Combar arenoje. Mitinge dalyvavo visų Rytų Europos valstybių rezistencinio judėjimo atstovai, nors dėl techniškių sumetimų trūko atstovų iš TSRS, Ukrainos, Baltgudijos, Pabalties, Lenkijos, Čekoslovakijos, Bulgarijos, Rumunijos, Jugoslavijos, Albanijos ir Suomijos.

Draugiški delegatai iš Luksemburgo, Danijos, Lichtenšteino, San Marino, Islandijos ir Helgolino ir dalyvavo. Šios visos valstybės gynai dogmatiniai kalbant nėra Rytų Europos, bet imant domėn fakta, kad jos randasi į rytus nuo Atlanto vandenyno, jos gali būti tokiomis sąlyginiai laikomos.

Lichtenšteino atstovas baronas De Armantier Kroger laikė svarbią prakalbą apie rezistencinį judėjimą Juodkalnijos miškuose Jugoslavijoje. Šis baronas yra senas medžiotojas, medžiojas Indijos džiunglėse ir tuomi skaitomas miškų partizaniniai-rezistencinių kovų žinovu.

Baronas De Armantier Kroger pareiškė, kad jo manymu Tito režimas turi sugrįžti trijų mėnesių arba 27 metų bėgyje.

Arena buvo prikimšta žmonių ir policija apskaitliavo, kad jų buvo daugiau kaip 30.

NORVEGAI ANTARKTIKON

OSLO. — Norvegų mokslininkų ekspedicija laivu Bratlegge išplaukė Antarktikon. Pirmoji ekspedicijos stotis bus Petro I Sala. Ekspedicijai vadovauja zoologas Holgersen.

TEOFILIS TILVYTI

Neužmirštamą Susitikimą

PRIE LĖVENS

Laukai laukai su pievų kloniais ir alkenių kuokštėm prie Lėvens. Tą žemę glosto darbo žmonės—Čia jie gyvena ir gyvena.

Akis melsvuos laukų šešėlius skęsta, Grįtelės tupi dirvoje. Girdi kaip sunkiai į vargo kraštą Didi tarybinė dvasia.

Ji sėda ten, kur skurdo žymės, Išleisdama rausvus daigus. Didžiujuosius aukaičių gimę—Toks artimas peizažas ir žmogus.

Lėdu pražilęs žlega krūmas, Po kojom—snaigijų kilimai. Jaukus bus mūsų naujas rūmas Tautų draugystės šilimoj.

Ore siela artojo plauko, Kaip gysloj kraujas—Lėveny vanduo. Ryt pasipils žmoneliai tie po lauką Už liaudies valdžią balsą atduot.

ANT VIESINTO

Ant Viešinto sniegu nubertas ledas, Toli kalnelį juodoja pusis. Mastau—jį dauną patys žodžiai dedas—Kas tavo grožį, žeme, aprašys?

Sparnais žegnojasi malūnas vėjo, Aplink balta duonelė miega po žeme. Su vėliava raudona ten valkai stovėjo. Veidais ir žvilgeniais degdami.

Upe tekėjo ten ugningi žodžiai Apie tėvynę, viltis, rinkimus. Tos mintys išsivaikščiojo po sodžius, Po tamsius quondirbių namus.

Vėjelis snaigė nuo šakos nupurto: Poryt šaka ta vaisiais sužydės. Nedaug tenai mačiau aš turto, Bet daug ten melės ir širdies.

Širdis, kaip žemė, žodžius geria, Kai jų sujaudintas klausais. Todėl tikiu—devintąją vasario Tie žodžiai liaudies virs balsu.

VILNIES KALENDORIUS 1948 METAM

Kalendorius jau spausdinamas ir greitai bus gatavas. "Vilnies" Kalendorius bus įdomus. Jame telpa daug informacijų, eilėraščių, apysakų ir politinių straipsnių.

Tad kuopos ir pavieniai siųskite užsakymus platinimui. Visiems platintojams duodame 20%.

Kaina 50c.

Vilnies Administracija

3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

LABAI PAVYKO CIVILIŲ TEISIŲ KONGRESO MASINĖ SESIJA

Neamerikinio Komiteto Apkaltinti Gavo Daug Ovacijų; Robesonas Sutiktas Ir Palydėtas Grausmingais Aploidimentais

Penktadienio vakare Orchestra Hall, pačioj mieste širdy, įvyko masinis mitingas, pirmą sesiją Civilių Teisių Kongreso, kuris pasukau į Hulo House. Pirmininkavo Dr. Harry Ward, seminarijos profesorius, iš New Yorko.

Tūlas kunigas padarė invokacijos ir pirmininkas pasukau išaukė eilę žmonių, kurie persekiojami už vadovavimą kovose prieš fašizmą arba veikianti unijoje ir persekiojami kaip komunistai.

Visi jie grausmingai sveikinti, bet bene daugiausia visų šie sveikinti:

Buvęs Valstybės Departamento pareigūnas Marzani aiškino, kad jis buvo armijoje, kariavo Italijoje, ir kad jis savo pažiūrų niekad neslėpė. Jis kelis sykus norėjo režimuojoti, bet jam neleista. Pagalios betgi jis apšauktas komunistu, teistas ir pasmerktas kalėjimui. Teisme jokie liudijimai nieko nereiškė ir jam net ir ne-

J. Skeberdytė Maršrutuos po Pietų Illinois

J. Skeberdytė išvyko į kolonijas "Vilnius" reikalais. Ji sustos eilėje kolonijoje. Prašome visų duoti kooperaciją, kur bus galima turėti susirinkimus pasitarimui. Kur nebus galima susirinkimų turėti, tai pagelbėti atlaikyti tuos lietuvius, kurie dar neskaity "Vilnius", kad užrašius jiems. Sustos sekamos kolonijoje:

- Lapk. 25 Collinsville, Ill.
  - Lapk. 26 Benton, Ill.
  - Lapk. 27 Buckner, Ill.
  - Lapk. 28 Christopher, Ill.
  - Lapk. 30 Zeigler, Ill.
  - Lapk. 29 Royalton, Ill.
  - Gruodžio 1 West Frankfort, Ill.
  - Gruod. 2 Johnston City, Ill.
  - Gruod. 3 Herrin, Ill.
  - Gruod. 4 Harrisburg, Ill.
  - Gruod. 5 Terre Haute, Ind.
  - Gruod. 6 Clinton, Ind.
  - Gruod. 7 ir 8 Westville ir Georgetown.
- Prašome jai padėti.
"Vilnius" Adm.

duota teisintis. Jis sakė, visai nepaisys kalėjimo ir kovosias prieš laisvės varžymą kiek gali.

Leon Josephson, advokatas, iš New Jersey valstijos, kuris buvo nūvykęs Vokietijoje, 1943 metais, ginti Georgij Dimitrovą ir kitus du komunistus, kaltintus reischtago padegime.

Jisai sakė neslepia to, kad jis buvęs slapta Vokietijoje ir velkęs dėl Hitlerio režimo nuvertimo.

Ji "Neamerikinis Komitetas" apkaltino ir jis pasmerktas pusantrų metų kalėjimui ir pinigine bausme nubaustas, už Kongreso pažeminimą, nors iki šiol už tai niekas nebaustas daugiau kaip 3 mėnesiais kalėjimo.

Jisai dėstė savo bylą saltai, tartum kokias skaitlines patiekdamas.

Jo drašą vykti Vokietijoje ginti Dimitrovą, taipgi jo drašą veikti prieš nacius sukėlė pas susirinkusius nepaprastai didelę jam pagarbą. Jo taip gražas ir objektingas perstatymas savo keiso taipjau prisidėjo prie jo didelės pagarbos.

Stai, kalba dar apyjaunus vyras, kurs tiek daug prisidėjo prie kovos prieš fašizmą, kuris rizikavo gyvastį. Bet dabar vieton padekos, jis pasmerktas kalėjimui, kur kalba apie demokratijos saugumą, bet persekioja geriausius demokratijos gynėjus.

Kada jis baigė kalbėti, didelė ir kupina žmonių salė kaip perkūnas trinktelėjo.

Beje, jis be humoro neapsiėjo. Sako, kada mane uždarė kalėjimui, ir kaliniai sužinojo, kad esu advokatas, jie pulkais aspito mane klausinėdami visokių legalių dalykų savoms problemoms išrišti. Ir kalėjime aš būsiu naudingas, pridėjo jis.

Sie demokratijos kariai paliko labai gilaus įspūdžio. Dr. Harry Ward, senas žmogus, visą gyvenimą pašventęs gynyminui persekiojamų, net griaudiesniu balsu ėmė kalbėti. Bet ir jis drasiai ir rūščiai smerkė demokratijos priešus, kurie vis labiau kelia galvas Amerikoj ir ragino kovoti prieš tai.

Jis sakė, kad eilė bylų jau yra Aukščiausiam Teisme, bet nesiremikme perdaug ant šio teismo, nes ir jis palinkęs sekti rinkiminių linijų. Jei pažangioji Amerika gerai pasirodys rinkimuose, duos didelį smūgį reakcijai, ir valdžios organai "sudemokratės", nes bijos kitaip elgtis.

Jis taipgi patarė kovoti kitais būdais, kad atmušus reakcijos pastangas. Jisai ragino dėti visas galimas pastangas panaikinti Thomas-Rankino komiteto, kurs persekioja anti-fašistus, komunistus ir darbo unijų vadus, kurie tik kovoją už geresnę būklę, už demokratijos plėtimą ir tobulinimą.

Pertraukoje rinkta aukos rėmimui Civilių Teisių Kon-

W G E S

KULTūros IR MENO ANTRADIENIŲ KLIUBO RADIO PUSVALANDIS VAKARAI 7:30 iki 8:00

W G E S

Laikė Lietuvių Kultūros ir Meno klubo radijo programos girdėsite dainuojant Ciceros Moterų Chora, vadovų tėtį Daratėlės Judzentavičienės. Šio vakaro dainų programa bus atsisveikinimas su chigiečiais, nes Cicero Moterų ir Roselando Aido chorai išvažiuoja į festivalį, įvykstanti Brooklyne, pildyti dalį programos.

Girdėsite L. Prūseliuką su vėliausiomis pasaulinėmis žiniomis ir daug naudingų pranešimų. Pasiklausykite. Visi, kurie turi "Klampynės" tikietus pardavimui, prašomi sukursti parduoti tikietus, nes parengimas visai art. J. P. S.

gre. Keletas žmonių aukojo po \$100, keliolika po \$50 ir po \$25. Dešimtinų buvo gan daug.

Kiek surinkta neteko patirti.

Po to pasauliniai žinomas artistas Paul Robeson sudanavo keturias kovos dainas ir pakabėjo apie reikalą ginti civilės teises, mažumų teises, atvių teises ir kovoti prieš fašizmą reiškinius Amerikoj.

Kada jis baigė, ilgai griaudėjo delnų plojimas. Taip ir baigėsi tas svarbus ir kilnus susirinkimas.

Reporteris.

6 Chicago Laikraščių Spaustuvininkai Deriasi Dėlei Didesnių Algų

Unija Nesirašo Kontrakto Po Taft-Hartley Išlygų

Ana diena buvo rašyta, kaip nekuri Chicago diena-raščiai susivėlavo delto, kad spaustuvininkai "mitingavo" net šešias valandas. Leidėjai skaitė tą streikų ir grąsino nemokėsių algų už taip sugaištą laiką.

Spaustuvininkai, kurių kontraktas su leidėjais užsi-baigė su spalio 21 d., dabar reikalauja didesnių algų, bet atsisako pasirašyti kontraktą po Taft-Hartley įstatymo išlygų. Leidėjai spiri-riasi, kad būtinai turi būti pasirašytas toks kontraktas. Jie tvirtina, kad visas kitas sąlygas jie sutinka priimti bi tik unija pasirašytų kontraktą.

Apie 1,600 Chicago Typographical Union (AFL) lokalo 16 narių sekmdienį susirinko ir nutarė pirmadienio vakare pravesti balsavimus dėlei streiko jeigu leidėjai nesutiks pakelti algas. Unijos įstatymai reikalauja trijų ketvirtadalių balsų, kad sukurti streiką. Nariai jau vakarykščiame susirinkime balsavo 1,672 prieš 12, kad suteikus galių unijos Vykdanciam Komitetui sukurti streiką. Unijos Taryba užgyrė ir leis nariams nubaustuoti galutinai, ar skelbti streiką, ar ne. Jeigu iki 6 val. pirmadienio vakare nebus išpildyti reikalavimai, tarp 6 ir 8 valandos vakare nariai apeis darbus ir eis balsuoti. Jeigu nebus susitaisyta, laikraščiai antradienį gali neišeiti.

Tuom klausimui paliesti laikraščiai yra šie: "The Chicago Sun", "The Times", "The Chicago Daily News", "Chicago Tribune", "Chica-

Džiaugiasi Privilegija

Sophie ir Jonas Mažeikai įteikdami "Vilniai" \$50 laikraščio sustiprinimui, sako: "Šių metų amerikinės Padėkavonės Dienos programa linkama ir smagu būti prieglobėjimui paremti "Vilnius" Sustiprinimo Fondą nors su mažą suma. Tad aukaujame kiek išgalime." Draugai Mažeikai mat supranta taip, kad remti savo dienraštį yra ne sunkumas, bet privilegija, kuria skaitytojai turėtų džiaugtis. Adm.

MIRĖ GATVEKARYJE

Sekmdienį, ties Spaulding ave., ant Milwaukee gatvekario, apimtas širdies atakos, mirė Harold G. La-Beau, 48, gyvenęs po numeriu 4821 Belle Plaine ave.

RADO SKLEPE NEGYVA

Tusčio namo sklepe, 238 W. Cermak Rd., rąstas pirklinėtojo (peddler) lavonas. Policija mano, kad tai bus pasekmė girtų susipešimo.

URBA Gėlininkas

4180 Archer Avenue Phone: Lafayette 5800 or 5570 Gėlės Mylimiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams ir Papuošimams.

Monarch Liquor

Lietuviškas ZYDUKAS 3529 S. Halsted St. Phone YARDS 6654

JAMES TAVERN

JAMES JANULEVICIA 3107 1/2 S. Halsted St. Chicago, Ill. GERAS VYNAS, DEGTINĖ KJNGSBURY ALUS

Pasizymėkite

Sekmdienį Gruodžio 14-tą d. pamatyti labai gražų Julijos Zemaitės parąšytą veikalą —

"KLAMPYNĖ"

Perstatymui šio veikalas yra parinkti vieni iš geriausių mūsų lošėjų. Pasizymėkite tą dieną iš anksto pamatymui "Klampynės".

Bus suvaldintas SOKOLU SVETAINĖJE Rengia Lietuvių Kultūros ir Meno (Radijo) Klubas

Siunčiame Gėles Telegramomis ir Visas Pasaulio Dalis

Beverly Hills Floral Co.

6901 Westworth Ave., 155 W. 69th Street Sankit per telefoną: STEWART 2454 arba HUDSON 2224

VEGEL'S TAVERN

ALUS-VYNAI LIKIERIAI Čia Tikri Draugai Susirenka A. Vegel, Sav. Tel. Calumet 5982 3203 So. Halsted St. Chicago, Ill.

SMOGĖ I LEMPOS STULPA: 2 UŽMUŠTI, I SUŽEISTAS

Sekmdienį ant Archer ave., arti Pulaski Rd., automobilis smogė į Lempos stulpą. Thaddeus Michalek, 5032 S. Marshfield, ant vietos užmuštas. Miss Helen Roth, 2447 W. 47th Pl., mirė ligoninėj, Walter Michalek, 5132 S. Washtenaw st., sunkiai sužeistas.

M'ALLISTER-JULIAN-POORMAN

Laidotuvių Direktoriai 304 N. 5th St. Tel. M. 3545 ROCKFORD, ILL.

Siunčiame Gėles Telegramomis ir Viso Pasaulio Dalis

LOVEIKIS KVIETKININKAS

3316 S. Halsted Street Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į

Anthony B. Petkus

Laidotuvių Direktorius

Doi Moderniškos Kopyčios Visų Patogumui

6812 S. Western Ave. Chicago 1410 S. 50th Avenue Cicero

Telefonas GROvehill 0142 Telefonas Town Hall 2109

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir prieinamas Jūsų finansiniam stoviu

Laidotuvių Direktoriai

Nariai Chicago Laidotuvių Direkcijos Asociacijos

Turime Kopyčias.. Visose Miesto Dalyse

Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

LACHAWICH IR SUNS

Phones: VIR. 6672-3 2214 WEST 23rd PLACE PHONES: VIR. 6672-3

J. LIULEVICIUS

4348 S. CALIFORNIA AVE. TEL.: LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

3334 S. HALSTED STREET 716 W. 18th STREET Telefonas YARDS 1419

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE TEL. YARDS 4908

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. TEL. PULman 9661

PETER P. GURSKIS

Mūsų Kopyčia Air-Conditioned 659 WEST 18th STREET TEL. SEEley 5711 Vienas ir pusė bloko į rytus nuo Halsted. Pietų gatvės pusėj.

